

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/43/2022
Identifikačné číslo spisu: 5113241092
Dátum vydania rozhodnutia: 01.06.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:5113241092.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ X.. E. Z., bývajúcej v Ž., W. XXXX/X, 2/ V. K., bývajúceho v Ž., W. XXXX/X, zastúpených JUDr. Irenou Šurinovou, advokátkou so sídlom v Žiline, Hollého 31, proti žalovanému O. I., bývajúcemu v Ž., W. XXXX/X, zastúpenému JUDr. Martinou Čelkovou, advokátkou so sídlom v Humennom, Štefánikova 22, o zaplatenie 1.644,69 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 27 C 24/2014, o dovolaní žalobkyne 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 10 Co 180/2018 z 04. februára 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 27 C 24/2014-416 z 08. novembra 2017 (druhým v poradí) zastavil konanie o žalobe žalobcu 2/ (výrok I.), zastavil konanie v časti, aby žalovaný zaplatil žalobkyňi 1/ sumu 596,35 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 8. marca 2013 do zaplatenia (výrok II.), žalobu vo zvyšku zamietol (výrok III.), žalovanému priznal náhradu trov konania v plnej výške (výrok IV). V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že pri rozhodovaní vychádzal z právneho názoru odvolacieho súdu, prezentovaného v zrušujúcom uznesení č.k. 10 Co 674/2015-321 zo dňa 26. januára 2017, že žalobkyňa 1/ sa domáha zaplatenia sumy, ktorá bola namiesto žalovaného uhradená z prostriedkov, ktoré na určený účet poukazovali obyvatelia dotknutého bytového domu v rokoch 2010 a 2011, a teda nejde o jej výlučné prostriedky. Títo „platitelia“ však neboli účastníkmi súdneho konania, tak sa žalobkyňa 1/ môže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia len v časti istiny zodpovedajúcej úhrade z jej individuálnych finančných prostriedkov odvedených na určený účet v označených rokoch. Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie doplnil dokazovanie na preukázanie toho, koľko bola žalobkyňa 1/ povinná v rokoch 2010 a 2011 zaplatiť za dodávku energií a služieb za svoj byt a koľko poukázala na určený účet; teda v akom rozsahu uhradila finančné prostriedky za žalovaného, resp. v akom rozsahu sa žalovaný na jej úkor obohatil. Okresný súd zistil, že za rok 2010 mala žalobkyňa 1/ zaplatiť za svoj byt sumu 1.288,83 eur, za rok 2011 sumu 1.665,03 eur. Predmetom žaloby bolo zaplatenie nedoplatku žalovaného za rok 2010 vo

výške 217,10 eur a za rok 2011 vo výške 831,24 eur. Okresný súd mal preukázané, že za rok 2010 žalobkyňa 1/ zaplatila 1.560,- eur (o 271,17 eur viac, než mala); ako preplatok jej bola vrátená suma 127,17 eur. Nebolo preukázané, že žalobkyňa 1/ zaplatila za rok 2010 za žalovaného 217,10 eur, keď zo sumy úhrad prevyšujúcej náklady jej bola časť 127,10 eur vrátená a pokiaľ ide o zvyšok preplatku, nebolo preukázané, že tento bol použitý na úhradu nákladov na byt iného vlastníka (žalovaného). Čo sa týka roku 2011, z vykonaného dokazovania súdu nevyplývalo, že žalobkyňa 1/, ktorá zaplatila sumu 1.620,- eur, teda v menšej výške, než skutočné náklady 1.665,03 eur, ešte uhradila aj sumu 831,24 eur za žalovaného (keď jej nedoplatok za rok 2011 bol iba 75,- eur). Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa 1/ nepreukázala, že sumy vo výškach uplatneného nároku zaplatila z finančných prostriedkov poukázaných na účet výlučne ňou samotnou a preto nebolo preukázané, že žalovaný sa obohatil na úkor žalobkyne 1/, hoci tým, že užíval služby a energie, ktorých náklady neuhradil v celej výške, vzniklo u neho bezdôvodné obohatenie vo výške pripadajúcej na jeho byt - avšak na úkor všetkých vlastníkov a nájomcov bytov, ktorí v rozhodnej dobe v dobe bývali a platili úhrady na účet, z ktorého boli realizované platby za energie a služby. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Uviedol, že žalovaný mal vo vzťahu k žalobkyni 1/ vo veci plný úspech v časti o zaplatenie sumy 1.048,34 eur s príslušenstvom, v ktorej bola žaloba zamietnutá a v časti, kde žalobkyňa 1/ zobrala žalobu späť. Náhrada trov konania bola žalovanému priznaná i vo vzťahu k žalobcovi 2/, ktorý procesne zavinil zastavenie konania, keďže zobral žalobu späť.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 10 Co 1890/2018-475 z 04. februára 2021 žalobkyňou 1/ napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil vo výroku v ktorom súd prvej inštancie zamietol žalobu vo zvyšku tak, že: „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 217,10 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 08.03.2013 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti žalobu žalobkyne 1/ zamietol“ (výrok I.). Druhým výrokom rozhodnutia odvolací súd zmenil rozsudok v časti výroku o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobkyňou 1/ a žalovaným tak, že priznal žalovanému 1/ voči žalobkyni 1/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 73,62 %. Nedotknutým zostal rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zastavení konania o žalobe žalobcu 2/, vo výroku o zastavení konania o žalobe žalobkyne 1/ v časti o zaplatenie sumy 596,35 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 08. marca 2013 do zaplatenia, v časti výroku o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom 2/ a žalovaným (výrok III.). Odvolací súd zotrval na svojom názore, že žalobkyňa 1/ sa môže domáhať voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia iba v rozsahu istiny, ktorá z jej individuálnych finančných prostriedkov odvedených na účet v rozhodnej dobe (r. 2010, 2011) slúžila na úhradu nedoplatku za dodané služby (energie) súvisiace s užívaním bytu žalovaného, čo žalovaný podľa práva mal zaplatiť sám. Krajský súd na rozdiel od okresného súdu konštatoval na základe výsledkov dokazovania čiastočnú opodstatnenosť žaloby žalobkyne 1/ voči žalovanému čo do sumy 217,10 eur (požadovanej za rok 2010), pretože v tejto časti sa žalobkyňa 1/ oprávnenne dožaduje voči žalovanému jej zaplatenia titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Dokazovanie preukázalo, že žalobkyňa 1/ v roku 2010 zaplatila/odviedla na spoločný účet za dodané energie a poskytnuté služby v súvislosti s užívaním svojho bytu sumu 1.560,- eur - ide o jej výlučné finančné prostriedky, pritom podľa znaleckého posudku znalkyne X. K. J. v tejto rozhodnej dobe mala zaplatiť za svoj byt sumu iba vo výške 1.288,83 eur, zaplatila teda viac o sumu 271,17 eur. Podľa znaleckého posudku skutočné náklady na byt žalovaného v roku 2010 boli vo výške 932,16 eur + priame platby činili 34,94 eur, t.j. spolu 967,10 eur, preukázateľne žalovaný v roku 2010 na spoločný účet zaplatil 750,- eur, teda žalobkyňa 1/ preukázala, že v roku 2010 žalovaný zaplatil na účet o 217,10 eur menej ako podľa práva mal. Odvolací súd zdôraznil, že bolo povinnosťou žalovaného za dodané služby/energie - vyúčtované v roku 2010 v súvislosti s užívaním bytu riadne uhradiť a odvieť sumu skutočných nákladov, ktorej výška bola v priebehu sporu preukázaná znaleckým dokazovaním. Žalobkyňa 1/ preukázala, že platby ňou realizované pokryli aj nedoplatok žalovaného za rok 2010 vo výške sumy 217,10 eur, ktorú je žalovaný povinný jej vydať/zaplatiť. I keď bol 25. mája 2011 na účet žalobkyne 1/ vrátený preplatok za byt v sume 127,17 eur, táto skutočnosť sama o sebe nevyklučuje záver o tom, že z jej individuálnych finančných prostriedkov odvedených na spoločný účet v roku 2010 suma ňou odvedená nad rámec jej povinnosti tvorila rezervu a pokryla vo výške 217,10 eur nedoplatok skutočných nákladov súvisiacich s užívaním bytu za žalovaného v roku 2010. Odvolací súd konštatoval,

že preukázateľne sa žalovaný dostal do omeškania s plnením vo výške sumy 217,10 eur preto je jeho povinnosťou podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka zaplatiť žalobkyni aj úroky z omeškania vo výške 9, 5 % (vo výške prípustnej podľa § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z.) ročne zo sumy 217,10 eur počnúc od 08. marca 2013 do zaplatenia. Vo zvyšku žalovanej istiny a jej príslušenstva odvolací súd žalobu žalobkyne 1/ zamietol, nakoľko nepreukázala, že by v roku 2011 mala odvieť na určený účet zo svojich individuálnych prostriedkov takú sumu, ktorá by pokryla úhradu nedoplatku skutočných nákladov súvisiacich s užívaním bytu aj za žalovaného.

2.1 Podľa § 396 ods. 2 CSP rozhodoval odvolací súd o náhrade trov celého konania. Konštatoval, že žalobkyňa 1/ bola v spore úspešná voči žalovanému ohľadne istiny 217,10 eur, t.j. v rozsahu 13,19 %, ohľadne sumy 831,24 eur bola neúspešná (v tejto časti jej žaloba bola zamietnutá) a ohľadne sumy 596,35 eur nesie procesnú zodpovednosť (zavinenie) na zastavenom konaní v dôsledku späťvzatia žaloby. Úspech žalovaného v spore vo vzťahu k žalobkyni 1/ zodpovedá rozsahu 86,81 % a jeho čistý úspech v spore je v rozsahu 73,62 %. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP odvolací súd priznal žalovanému voči žalobkyni 1/ nárok na náhradu trov konania v pomere zodpovedajúcom jeho čistému úspechu v spore.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu žalobkyňa 1/ (ďalej aj „dovolateľka“) podala dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. e/ a f/ CSP. Mala za to, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd a súd jej ako strane nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. e/ CSP namietala, že napádaný rozsudok bol prijatý senátom, ktorého členom bol aj Mgr. František Dulačka hlasmi v pomere 3:0. Poukázala na skutočnosť, že senát Krajského súdu v Žiline, v ktorom tiež rozhodoval Mgr. František Dulačka pomerom hlasov 3:0, uznesením č.k. 7 Co 19/2020 - 635 z 10. júna 2020 zrušil rozsudok Okresného súdu v Žiline č.k. 13 C 2/2016-589 z 24. októbra 2019, pričom sa jednalo o právne zhodnú vec, len s inými účastníkmi za iné roky, v ktorom právny stav krajský súd posúdil úplne odlišne. Žalobkyňa 1/ mala za to, že nie je možné, aby člen senátu v rovnakých veciach vec posudzoval odlišne. O zložení senátu žalobkyňa 1/ nemala vedomosť a nemohla ani posúdiť, či rozhodoval zákonný sudca, nakoľko predtým Mgr. František Dulačka rozhodoval v senáte 7 Co. Zároveň namietala, že rôzne stanovisko člena senátu v rovnakých veciach vyvoláva pochybnosti o objektívnosti a nestrannosti súdu. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 ods. 1 písm. f/ CSP žalobkyňa uviedla, že ak všeobecný súd rozhodne v obdobných veciach odlišným alebo protichodným spôsobom, bez zdôvodnenia odlišného stanoviska, poruší základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Nesúhlasila so záverom odvolacieho súdu v bode 12. rozsudku, že finančné prostriedky sústredené na účte žalobkyne 1/ sa nestali jej výlučným vlastníctvom, ale len sprostredkovala úhradu za jednotlivých užívateľov bytov, pričom poukázala na odlišný názor vyslovený v právoplatne skončených konaniach na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 41 C 1/2018, 13 C 2/2016, 41 C 34/2015. Dovolateľka mala za to, že zo strany odvolacieho súdu ide o nesprávne právne posúdenie veci bez dostatočného právneho zdôvodnenia a odôvodnenia, čím došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Z uvedených dôvodov žiadala, aby rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo aby rozsudky súdov oboch nižších inštancií zmenil, žalobe v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania žalobkyne v plnom rozsahu.

4. Žalovaný v podanom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že žalobkyňa 1/ v dovolaní nepreukázala a ani len neodkázala na skutočnosti nasvedčujúce tomu, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, resp. že súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne 1/ zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni 1/ v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej

neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. V danom prípade dovolateľka prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje v prvom rade z ustanovenia § 420 písm. e/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

11. Nesprávne obsadeným je súd obsadený v rozpore s ustanoveniami upravujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má určitý spor prejednať a rozhodnúť. Súd je nesprávne obsadený aj vtedy, ak nekoná zákonný sudca. Zákonným sudcom je sudca určený v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu (bližšie viď rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 51/2018 z 17.4.2018).

12. Dovolateľka namietala, že napádaný rozsudok bol prijatý hlasmi v pomere 3:0, pričom na prejednaní a rozhodovaní odvolacieho senátu sa zúčastnil aj sudca Mgr. František Dulačka, ktorý bol tiež členom senátu 7 Co Krajského súdu v Žiline, ktorý v pomere hlasov 3:0 uznesením č.k. 7 Co 19/2020-635 zo dňa 10. júna 2020 rozsudok Okresného súdu v Žiline zrušil, pričom sa jednalo o právne zhodnú vec, len s inými účastníkmi za iné roky. V súvislosti s námietkou žalobkyne, či v predmetnej veci rozhodoval zákonný sudca, vzhľadom na to, že Mgr. František Dulačka rozhodoval predtým ako člen senátu 7 Co, dovolací súd po preskúmaní veci zistil, že vec napadla na odvolací súd dňa 23. júla 2018, do senátu 10 Co. Z úradného záznamu (č.l. 458 spisu) vyplýva, že predseda senátu 10 Co JUDr. Róbert Urban prideliť vec vedenú pod sp. zn. 10 Co 180/2018 ako sudkyňi spravodajkyňi a predsedníčke senátu vo veci JUDr. Amálii Paulerovej. Podľa Rozvrhu práce Krajského súdu v Žiline na rok 2021, účinného v čase prijatia napádaného rozhodnutia, a to časť II.2 Pravidlá určovania zákonného sudcu, bod II.2.3 Spôsob a pravidlá pridelenia veci vrátenej na ďalšie konanie a rozhodnutie - § 4 písm. b/, § 5 ods. 2 písm. c/ vyhl. č. 118/2005 Z.z. písm. a/ bod 7 „po opätovnom predložení veci, v ktorej rozhodoval senát príslušného kolégia v zložení ad hoc (v dôsledku vylúčenia sudcov), vec sa prideliť tomuto senátu“. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že člen senátu 10 Co JUDr. Róbert Urban bol uznesením z 09.01.2017 predsedníčkou Krajského súdu v Žiline vylúčený podľa § 49, § 50 CSP z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 27 C 24/2014 (v tom čase vedenej na odvolacom súde pod sp. zn. 10 Co 674/2015). Namiesto vylúčeného člena senátu bol určený nový člen, a to Mgr. František Dulačka, s tým, že vec bude prejednaná v zložení senátu JUDr. Amália Paulerová - predsedníčka senátu, JUDr. Erik Varga a Mgr. František Dulačka ako členovia senátu. Po opätovnom predložení veci táto bola rozhodnutá bez nariadenia pojednávania, verejným vyhlásením rozhodnutia dňa 04. februára 2021 odvolacím senátom 10 Co v zložení JUDr. Amália Paulerová - predsedníčka senátu, JUDr. Erik Varga a Mgr. František Dulačka ako členovia senátu, pričom spôsob, akým bolo v danom prípade určené zloženie senátu 10 Co, považuje najvyšší súd za súladný s rozvrhom práce Krajského súdu v Žiline. Prípustnosť dovolania preto z § 420 písm. e/ CSP nevyplýva. Dovolací súd zároveň konštatuje, že dovolateľkou namietanú okolnosť, že Mgr. František Dulačka už v inom spore k danej problematike vyjadril právny názor, nemožno považovať za dôvod opodstatňujúci záver, že v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. e/ CSP.

13. Prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje žalobkyňa i z § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

14. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

15. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

17. Z dovolacej argumentácie žalobkyne 1/ vyplýva jej nesúhlas s právnym posúdením veci bez dostatočného zdôvodnenia a s odklonom od rozhodovacej praxe súdov v podobných veciach (rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 Co 98/2018 a rozhodnutia Okresného súdu v Žiline sp. zn. 41 C 1/2018 a 13 C 2/2015). Žalobkyňa 1/ odvolaciu súdu vyčíta nesprávne právne posúdenie veci, a to najmä v otázke, kto je majiteľom účtu, z ktorého sú platby dodávateľom médií hradené. Uviedla, že na správu v bytovom dome č. súp. XXXX/X, na ulici W. v Ž. nemožno aplikovať zákon č. 182/1993 Z.z., nakoľko vo veci prebieha súdny spor o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na Okresnom súde Žilina, v ktorom je žalovaný žalobcom.

18. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

19. Dovolací súd zdôrazňuje, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Aj z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

20. Pre prípad, že sa dovolateľka predmetnou argumentáciou domáha dovolacieho prieskumu podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 432 ods. 2 CSP, ktoré uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia vymedziť. Ustanovenie § 432 ods. 2 CSP je pritom vždy nutné vykladať v súvislosti s § 421 CSP zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd buď odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

21. V preskúmvanej veci dovolateľka zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) nevymedzila predmetný dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom) spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 tohto právneho predpisu. Dovolateľka žiadnym spôsobom nenastolila, nevymedzila, neformulovala, nepomenovala právnu otázku zásadného významu, ani neuviedla rozhodovaciu prax zodpovedajúcu zneniu ustanovenia § 421 CSP. Preto dovolací súd nemohol svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorú otázku a ktoré rozhodnutia eventuálne mala dovolateľka na mysli. Za týchto okolností dovolací súd nemohol pristúpiť

ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný, či odvolací súd. Dovolací súd dodáva, že samotné polemizovanie dovolateľky s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 67/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017). Na základe uvedeného dovolací súd uzatvára, že neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania ani podľa § 421 ods. 1 CSP.

22. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne 1/, v ktorom namietala vady zmätočnosti podľa § 420 písm. e/ CSP a § 420 písm. f/ CSP odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

23. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 438 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods.1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že v súlade so zásadou úspechu (§ 255 ods. 1 CSP) priznal žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.